

9: (122)
ЗНАМЕНИТІ УКРАЇНЦІ

К 62

ІГОР КОЛЯДА
ЮЛІЯ КОЛЯДА
СЕРГІЙ ВЕРГУН

МИКОЛА
ЛИСЕНКО

FOLIO

Житому городу праю і праю
Житому городу праю і праю

94(477)
К 62

ЗНАМЕНИТІ УКРАЇНЦІ

ІГОР КОЛЯДА
ЮЛІЯ КОЛЯДА
СЕРГІЙ ВЕРГУН

МИКОЛА ЛИСЕНКО

Харків
«Фоліо»
2019

*Присвячуємо з вдячністю
нашим батькам та родині*

Розділ перший
РОДОВІД

Козацькому роду немає переводу,
в якому браття милують згоду.

Микола Лисенко міг справді хвалитися, що він «із діда-прадіда козак», що в його жилах нема ні краплі не української крові.

Рід Лисенків по батьковій лінії походив із козацької старшини; відомості про яку відомі з початку XVII століття. Засновником роду за сімейними переказами вважається сподвижник Максима Кривоноса, легендарний козацький гайдамацький ватажок Вовгура¹ Лис, «що походив від запорожців, і був хитрий, як лис, і хоробрий, як вовк». За переказами, Вовгура Лис, що наводив жах на польське панство, як напередодні, так і під час боїв із польською шляхтою у роки Національно-визвольної війни українського народу під проводом Богдана Хмельницького середини XVII ст., «мав під два метри зросту і обносив камінне жорно крут млина тричі поспіль». Ось як спробував реконструювати образ прапрадіда Миколи Лисенка український прозаїк Іван Нечуй-Левицький: «Лисенка перегода козаки продражнили Вовгурою за його жорстокі нориви, за його катування католиків, поляків та євреїв в той час, як почалося в Україні повстання Хмельницького. Лисенко був вже літній, але здоровий та плечистий чоловік. Замазані чорні кулаки лежали на колінах, неначе дві довбні. Товста зчорніла шия була ніби витесана з дубини. Здорова кругла голова неначе лежала на шиї, як макітра, поставлена на стовпчику...»

¹ *Вовгура* — хижак із родини собак, великий шкідник сільськогосподарських тварин, поширений по всій Україні, за винятком південного Криму.

СОДЕРЖАНИЕ

<i>Розділ перший. Родовід.....</i>	<i>3</i>
<i>Розділ другий. Дитинство.....</i>	<i>10</i>
<i>Розділ третій. Університетські роки.</i>	
<i>Початок музичної діяльності</i>	<i>18</i>
<i>Розділ четвертий. Заробітчанство. Микола Лисенко</i>	
<i>на Таращанщині (1865—1867).....</i>	<i>22</i>
<i>Розділ п'ятий. Лейпциг—Прага—Лейпциг. 1867—1869</i>	<i>28</i>
<i>Розділ шостий. Київ—Галичина—Сербія— Київ (1869—1874)</i>	<i>31</i>
<i>Розділ сьомий. Микола Лисенко і Остап Вересай</i>	<i>35</i>
<i>Розділ восьмий. Петербург. Концертна діяльність (1874—1876)....</i>	<i>44</i>
<i>Розділ дев'ятий. Фольклористична та хорова діяльність</i>	<i>47</i>
<i>Розділ десятий. Світоч слова і Світоч музики:</i>	
<i>Микола Лисенко і Тарас Шевченко</i>	<i>54</i>
<i>Розділ одинадцятий. Микола Лисенко та його опера</i>	
<i>«Тарас Бульба».....</i>	<i>64</i>
<i>Розділ дванадцятий. Свято української інтелігенції</i>	
<i>у Полтаві</i>	<i>69</i>
<i>Розділ тринадцятий. Ювілей</i>	<i>76</i>
<i>Розділ чотирнадцятий. Музично-драматична школа</i>	
<i>(1904—1918).....</i>	<i>80</i>
<i>Розділ п'ятнадцятий. Кохання у житті Миколи Лисенка.</i>	
<i>Законна дружина — Ольга. Цивільна дружина — Ольга.....</i>	<i>86</i>
<i>Розділ шістнадцятий. Родинні цінності.....</i>	<i>100</i>
<i>Розділ сімнадцятий. На громадській ниві</i>	<i>109</i>
<i>Розділ вісімнадцятий. Вічність</i>	<i>119</i>
<i>Література.....</i>	<i>123</i>

Коляда І. А. та ін.

К62

Микола Лисенко / І. А. Коляда, Ю. І. Коляда, С. І. Вергун;
худож.-оформлювач Д. О. Чмуж. — Харків: Фоліо, 2019. —
125 с.: іл. — (Знамениті українці).

ISBN 978-966-03-5098-4 (Знамениті українці).

ISBN 978-966-03-7340-2.

Видатний піаніст, хоровий диригент, композитор Микола Лисенко (1842—1912) здобув блискучу освіту — закінчив природознавчий факультет Київського університету, потім захистив кандидатську дисертацію з біології, і йому пророкували блискучу кар'єру вченого. Але він обрав собі інший шлях, пов'язавши своє життя з музикою. Після навчання в Лейпцизькій консерваторії (клас фортепіано) Лисенко став піаністом-віртуозом. Він вчився у Римського-Корсакова в Петербурзькій консерваторії, однак усе своє життя присвятив пропагуванню саме української музики.

Інтереси Миколи Віталійовича були різнобічними: він створив Товариство любителів музики і співу, працював у Південно-Західному відділенні Російського географічного товариства, робив обробки народних пісень, написав 10 опер, вокальних творів, сонат, рапсодій, сюїт, полонезів, ноктюрнів... А ще він володів неабияким літературним талантом — одним із перших інтерпретував «Кобзаря» Шевченка, написав кілька фольклорних праць і взагалі був людиною високої ерудиції, енциклопедистом і багатогранно обдарованою особистістю. Так що Миколу Лисенка цілком справедливо називають гетьманом української музики.

УДК 929:78.071.1

Видатний піаніст, хоровий диригент, композитор Микола Лисенко (1842—1912) здобув блискучу освіту — закінчив природознавчий факультет Київського університету, потім захистив кандидатську дисертацію з біології, і йому пророкували блискучу кар'єру вченого. Але він обрав собі інший шлях, пов'язавши своє життя з музикою.

Після навчання в Лейпцизькій консерваторії (клас фортепіано) Лисенко став піаністом-віртуозом. Він вчився у Римського-Корсакова в Петербурзькій консерваторії, однак усе своє життя присвятив пропагуванню саме української музики — робив обробки народних пісень, написав 10 опер, вокальних творів, сонат, рапсодій, сюїт, полонезів, ноктюрнів...

ISBN 978-966-03-7340-2

Купити книги
на сайті
видавництва
folio.com.ua